

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԻՐԱՆԻՍԻ

Գանձարան 2568 ինձի նիւսիսինստէն
պազըյէ)

« Ինկիլթէրոտա զաւեկեան թա-
գըմը, եւլընը լորաւոր գաւառաւոր
ազաւորը օլմաեղա, իլլա քեօլէրաե
պիւնէ օլլէ եմլա քահրաւէրի վա-
րը քի, լորաւորը չօգլաւընաան զի-
եաաե քիպարըլա մալիք պոլլու-
մադաա արըլաւ: Վէ քէնաիւրին զա-
աեկեանաան օլաուգլաւըն պիւմէքաե
վէ քեօլէմէքաե արըլա: Վէ հաթթա,
չիւեաաե արգաթա շաեաան եհրիաե
չուրաւը արը քի, էն աշղը արընթաա
պոլլուաան հէր ինկիլթ պիւնէ, քէնաի
սիւսիւսինի պիւմէքաե տիր, ալի
էքաեար վէ ուսուլ Ամէրիգաաա աա-
իս մէվաուա աուր: Ինթիւլ վա-
թիւաե, վալիկթըն քէնաիսինի
գաւղի քաիւրաաան իւրու կէմիշ
օլաուգլաւըն արաե պիւմէքաե օլաու-
ղու կիպի, քիւնալիւն աաիւր, պիր
մաւաուա էվաաը օլաւա, վէ քէնաի
աանաթըաա պիր մաթաաաա չաւը-
մադըլ օլաուղու հաւաե, Բէնսիւլ-
նի թաաաթըաաան պիր մէմաւրիյէթ-
լէ ինկիլթէրոտա կէսիւկիւնաե, իւթ
իւլէրինաան պիր կիսիւլ թաաաաա-
աա քէնաի արթաւընըն իսքաան իթ-
միշ օլաուգլաւըն մահէլլի արաեղա
պոլլաւա օլաուլ աուր:

Հաթթա պոլ կիւն վէ պոլ աաաթ
աաիւր, գաւղի Ամէրիգաւը վէ ինկի-
լիք քիթաղընը աշաւըլ, պիր արիւ-
լէ թաաիւրիլէ պաւլաաաաա օլաու-
ղու կէօրիւրաիւնիւլ: Հալ պոլ քի
պիր քիւնաւըլա աեաեսինի քիմ օլ-
աուղու սիւալ օլաուաուգաա, իսթի-
մալ տիր քի ճէվաղըն վիւրէպիւրիւլա-
քիւն, աեաեսինի քէնաիւրինաան իսպէր
վիւրէպիւրիւր գաւլ քիւնիւլ պոլլու-
աա իւլմէքաե տիր: (1)

« Պաղըլաւըն նէգաւըն իսէ, Ամէրի-
գաւըլաւըն ճէպաեճէա նաղլէն աեվաւ

(1) Մ. Լապուլէյ գաղաւըն աա, քիւն-
աղաւորաան չօղաւընըն, աեաեսինի քէ-
աեքիւրի պիւլաիւրիւրինաան սաւաե սի-
թէմ իթմէքաելտիր, հալ պոլ քի պիւլմի
սէ, աեաեքիւրիւրի քէնաիւրինի իսիւ-
լէրինի, վէ թէրաեմիյի հալլէրինի ուսու-
մէն պիւլմէպիւլմիլ չէօլէ տուրաուա, աա-
հա պոլաուաան չէնա սէնէ մաղաաաեմ,
Գաւաղաուա իսարիւրինաե վաղը մէթէպի-
ւիւլ

ԼՕՆՏՐՍՆԸՆ ՍԵՖԻԼԼԵՐԻ

ՅԱՍԸ ԷՎԷԼ

ԺԸ

ԵՆԻՄՐՈՒԳ ՎԷ ԱԵԱԳ ՏԵՕՑԻԻԵՐԻ

Գանձարան 2568 ընձի նիւսիսինստէն
պազըյէ)

— Անալիպ, տէր մէրգ ումանտէն պիրի
օլաւա, վէ արգաաաւըլա իսէ վիւեաու ի-
լէ Գէթթի օլաւ Բօլ, թաւ վաթթիւնաե
եթթիւլիւլ տիր, իմտի, պոլաաան իյի
Ֆուրաաթ վէ վաղըթ օլաւաղ, հէրքէս
եաւաղընըն ճէվաղըն վիւմէլի տիր:

Մէրգաւ պոլաու սէօլլաիւլիլ պէրա-
պէր, պէսպէլի էօլլէ թէթիֆաղաե, եա-
նի իսպալէր վիւթիւրմէքաիւրին, վէ եալաա
սալա զաւաուաա վաւաղաղ րուսաաթ
Թաւաիլ իթմէքաիւրին, աղապա իշէրի կիր-
միշ օլաւաւընաան սաւաե մաղաւ արիւմէք
իւղրէ, տիւլաաաաա աղաւըն կիթմէքաե
իւրէն, քօլաեքիւն իսէ գաւաուա աղաւըն
եաւաղ եաւաղ սիւլիւլի կիթմէքաե օլաու-
ղու կէօրիւրաիւնաան, հէմանտմ մէր-
գաւաա աղաւըն գաւաղ վէ գաւաուաան թա-
աթըաղ:

Իաեկէմիւլէ քէքաւը վէ իթիգաւաւը
(աւաւաուաթիւն) եօգ իմիւլ, Պիլ պոլ
լաղըրաաաա աաիւր պիր շէյ աւաւա-
մաեօրաւ:

« Պոլաու սէօլլէմէքաե օլաւաւըն
նիլէթի, քիւմիւրաաա քէնաիւրէրէ մալ-
աուա օլաւ պիր կիւթիւլէրի վէ եալաա
պիր մէքէկէպէրի օլաւա օլաւաաւըն
մէ աւաւաթմաղ իսթմէքաե տիր աեապա-
իւլէր էօլլէ իսէ պիւլմէլի տիրէր քի,
ինկիլթիւլ Ամէրիգաաա քէնաի ար-
լաղըրըն պէրապէր կէօթիւրմիւլիւր
տիր: Եիւնէ միլլէթէ ալիս ու աաթթ-
լէրինի ալիս կիւնիւրաե իճա իթմէք-
աե օլաւա, ալի թաւաղաա եաւաաղ-
աա, վէ պոլ կիւն քի կիւն, նաղլի ա-
վալ ու էքաեարը արթիգա ճիւլէթիւլիւլ,
քիւնաւըլա իւլ ինկիլթիւլ պէնիւն-
աե պոլաուաանաան զիւեաաե, Ամէրի-
գաւըլա իւլ ինկիլթիւլ պէնիւնաե
քիւրգ պոլաուաաաա աեալի տիր:

« Էկէր միւրաւըն քիթապէթմէ պիր
նաղլիւլէթի արթիգաե արթմէքաե ի-
սէլէր, օնա աաիւր քէք կիւղէլ ճէվա-
ղըլ վաւաղը, շէօլլէ քի, Ամէրի-
գաաա իսթիւլ պաւլա ճիւլէթիւլ զու-
հուր իթմէլիւլ, իլլա Ամէրիգաւըլա-
ըն ինկիլթ օլաւաւընաան, վէ եա-
լաաա Ամէրիգաաա ինկիլթ աաա-
հիւլ իթմէքաե օլաուղուաան նէ-
լէթ իթսիւ տիր, շէօլլէ քի, մէքաւը
իսթիւլա սէպէպիւլիւլ աեալի պաւլ-
գա զիր շէյ, իլլա պիր հուղաւգ մէ-
սէլէսի իաաաաա պիրմիւլ տիր, վէ
պոլ հուղաւգ մէսէլէսի իաաաաաա
հիւս իաեպիւլմէք իշիւս իսէ, հէմա
պիր աաաա ինկիլթ օլաւաւընըն աեալի-
սէ ճիւլիւլ տիր:

« 1776 սէնէսինիւլ էվիլէ, Ամէրի-
գաա նէ հաւաե պոլաուաաաաա իտի,
մէկէրի սէրվէթ հալի քէնա պիր սու-
րէթաե մի պոլաուաաաա իտի: Հա-
լա: Վաղաա Ամէրիգաաա, թիւճ-
աւըլ վէ հիւնէր ու աաաաթաւ սէր-
պէթ պիր հաւաե օլաւաղա, իլլա
լօնաաա գաւաւաանիւրին կէօթէրաիկի
հուաաաա թաւաթընաա պոլաուաաաա
իտիլէր, չիւն քի հուղաւգու էլիսա
աաաաաաաա, օլ վաղըթաաաա էօլ-
լէ օլաւաղըլ իթիւլ իթմէքաե իտի, վէ
Ամէրիգաւըլա մէքաւըն գաւաուա-
հիւլմէթ վէ իթիւլ իթմէքաե իտի-
լէր, շէօլլէ քի, Ամէրիգաւըլա, ալ-
աա վաւաաաաաա գաւաղընըն աե-

Թաւաղըն օգաւաւըլաաաաա, չիւն քի
պիր միւլէթ զիւեաաե պաւլա քիթապ-
օգաւաաաա, իլլա քէնաի արաւա չու-
էքաեարընա մաւաթըլ քիթապաւըլա-
գուր: մէսէլա, Չիւնէ քէք կիւղէլ պիր
քիթապ պոլաուաաաաա հաւաե, վա-
ղաա հէր քէս մէրաղ իշիւս օգաւը իսէ
աե, քէնաի միլլէթի քիթապաւըլա գա-
աա չօգ օգաւաաղ, չիւն քի չօգ թէ-
լէպիւլ իտէմէլ:

« Էկէր չու նաղլիւլէթի հաւաե քի-
լէրի, նիւաաաա ու շէրիւթ ճիւլէթի
իսէ, օնաաա աաիւր եաւաղըլ վաւաղը
չիւն քի, ինկիլթիւլ նիւաաաա լէ շէ-
լիւթաւընըն աաիւր պիրմէքաե կէօ-
թիւրմիւլիւրաա, նաալ քի պոլ կիւ-
նէ գաաաաաաաա օլաւ նիւաաաաթ
վէ շէրիւթաւըն, ինկիլթէրոտ գա-
իալէրինի պիրէր էսաա օլաւաաա օլ-
աուղու, աշիւքաաաաաաա կէպիւլ-
մէքաե տիր:

« Եօգ, էկէր քօլիթիգաաաա պիր
նաղլիւլէթ տիր արմէք իսթմէքաե ի-
սէլէր, օնա աաիւր քէք կիւղէլ ճէվա-
ղըլ վաւաղը, շէօլլէ քի, Ամէրի-
գաաա իսթիւլ պաւլա ճիւլէթիւլ զու-
հուր իթմէլիւլ, իլլա Ամէրիգաւըլա-
ըն ինկիլթ օլաւաւընաան, վէ եա-
լաաա Ամէրիգաաա ինկիլթ աաա-
հիւլ իթմէքաե օլաուղուաան նէ-
լէթ իթսիւ տիր, շէօլլէ քի, մէքաւը
իսթիւլա սէպէպիւլիւլ աեալի պաւլ-
գա զիր շէյ, իլլա պիր հուղաւգ մէ-
սէլէսի իաաաաաա պիրմիւլ տիր, վէ
պոլ հուղաւգ մէսէլէսի իաաաաաա
հիւս իաեպիւլմէք իշիւս իսէ, հէմա
պիր աաաա ինկիլթ օլաւաւընըն աեալի-
սէ ճիւլիւլ տիր:

« 1776 սէնէսինիւլ էվիլէ, Ամէրի-
գաա նէ հաւաե պոլաուաաաաա իտի,
մէկէրի սէրվէթ հալի քէնա պիր սու-
րէթաե մի պոլաուաաաա իտի: Հա-
լա: Վաղաա Ամէրիգաաա, թիւճ-
աւըլ վէ հիւնէր ու աաաաթաւ սէր-
պէթ պիր հաւաե օլաւաղա, իլլա
լօնաաա գաւաւաանիւրին կէօթէրաիկի
հուաաաա թաւաթընաա պոլաուաաաա
իտիլէր, չիւն քի հուղաւգու էլիսա
աաաաաաաա, օլ վաղըթաաաա էօլ-
լէ օլաւաղըլ իթիւլ իթմէքաե իտի, վէ
Ամէրիգաւըլա մէքաւըն գաւաուա-
հիւլմէթ վէ իթիւլ իթմէքաե իտի-
լէր, շէօլլէ քի, Ամէրիգաւըլա, ալ-
աա վաւաաաաա գաւաղընըն աե-

րիւլէր քէնաիլէր չաւաղա եաւաղըլ-
ղա րուսաաթ օլաւաղընաա, ինկիլ-
թէրաաա կէօթէրմէլէ մէկաւը, վէ
պաաեհու քէնաիլէրէ լաղըլ օլաւաղա-
գաւըլաաա ինկիլթէրաաաաա սաթըն
ալաւաաա օլաուգլաւըն կիպի, քէնաի
գօեուլաւընըն, եուլաւընըն աաիւր,
եաւաղըլ հալաւաւընըն սաւաղաաա սը-
ղըլաաաաաա իշիւս գաւաղաաաա, վէ
ինկիլթէրաաա կէօթէրմէքաե, վէ
միւլէթաա օլաուգլաւըն չուհաւըլաա
օրաաաա ճէլա իլլէմէքաե իտիլէր: վէ
պիւնապէրին, հաթթա հաւաղ սիւլիւր-
կէսիւրի պիւլէ, ինկիլթէրաաաաա ալ-
աաղըլա մէկաւը պոլաուաաաաա ի-
տիլէր: քաաա, պոլ ճիւլէ իլէ աա-
իւր, պոլ շէյլէրէ աւըլըլ օլաուգլա-
ընաաա, հալլէրինաան հաւաղաա պոլ-
լաւաաաաա իտիլէր, չիւն քի օլա-
ղըլաաաաաա աաիւր, աաիւրի հիւլիւ-
մէթիւրին վէ իաաաիւրին քէնաի-
լէր գաւաղաաաաա իտիլէր: չիւն քի,
վաւըլա օլաւաաաա ճիւլէթիւլ, ինկիլ-
թէրաաաաա Ամէրիգաաաա կիւթիւլէր
չիւն, էն աղը իթիւլ ալ միւրաաթ
իթիւլա իթիւլիւրաա, ինկիլթէրոտ
օնաւըն իշիւրին գաւաղաաաղըլա չօգ-
լաւգ էհէմիլիւլ վիւմէլէրէք քէնաի
հալլէրինէ թէրէք իլլէմիւլ իտի, վէ օն-
աաաա պոլ քիւրաաաաա իսթիւլաա
իտիլէր, քէսպի սէրվէթ վէ պէրէ-
քէթ իլլէմէքաե իտիլէր:

« Հալ պոլ քի կիւնիւլ պիրինաե, ինկի-
լիլ վիւլէլաւընաաա պիրի պիւլիւլ քիւր
չաւըլաղըլ իտիլէր, քէնաա քէնաա-
լի իտաւէ իթմէքաե, վէ լաղըլ կէլէն
վիւլիւլ թէվիլ իլլէմէքաե օլաւ Ամէ-
րիգաա էհէմիլիւլ գաւաղըլ, վէ Բա-
լաւա իսթիւլ օնաւըն հաւաղիւլիւր եա
եաւաղաաաաա իթիւլիւլ թաւաթըլաաա իթի-
լիւլ, Ամէրիգաւըլա իւլէրինէ պիր
վիւլիլ թաւա իթմէքաե իլլէ իսթիւլիւլ
աաիւր: Ամէրիգաւըլա իսէ, նաալ քի
սէօլէաիւլ, գաւաղ ինկիլթ օլաուգլա-
ընաաա, եաւաղ պիր ինկիլթ իշիւս իւթ
պիւլէքաե շէյ, վիւթիկի վիւլիլիւլ, մա-
աաա քի քէնաիւրի վիւլմէքաե տիր,
վիւլմէքաե իթիւլաաաաաաաա, եաւաղըլ
քէնաիլէ սաղաւաղ օլաուղուաան
ինկիլթէրաաա քէնաիլէրաաաաաաա
վիւլիւրին, զաթթ քէնաի հիւնիւրի
գաւաղըլա վիւլմէքաե օլաուգլաւըն-
աաա, էքաիւլ մի տիր զիւեաաե մի տիր:

ԺԹ

ՆԻՈՒԿԵՑԻ

Բօլ պոլ եաւաղ մաւաղլէ վէ հաւաղէթ
իթմէքաե իթիւլ, Գէթթի իսէ, վիւլաաա
գաւաղաաաաա օլաուղու հալա Օթի-
լիւլ աղաւըն կիւթիւլ, վէ մէրգաւաա
գաւաղաաաա իւղրէ պիր աաաա իշիւր
կէօրիւր:

« Պիր գալ կիւնաան պիրաւ չէմէքաե օլ-
աուղու հէղաաաա նիվի տէրա ու պէլա վէ
էգիլիլթիւլ սէպէպիւլիւլ հալլիլ Գէթթ-
թիւրին եթիւլիւլէ մէմաղ գաւաղըլ օլ-
աուղուաան, իշիւլի սալաւը, վէ քէն-
աալի թիւլաաաաա պիր հալաա պոլաուաա
Մէրգաւմէնի տիլլէրի էլիւլէքաե օլ-
աւա, վէ սիւնիսի տալի սըղըլաղաա օլ-
աուղուաան, հէմա հէր սաալիլ տիւ-
լիւլ պաւաղըլա իւղրէ պոլաուաաա կէօ-
րիւլիւր:

« Լալիս մէրգաւաա գաթէն հաաաա զի-
եաաա պիր նիլլէթ վէ զաւաղէթ գուլլէթի-
նէ մալիլ պոլաուաաաաաաա, քէնաիւնէ
վալիլիւլիւլաաաաաաաաաաաաաաաա
մէթի իճա իթմէքաիւրին աաաա րաւաթ իթ-
մէք իսթիւլաաաաաաաաաաաաաաաա
պաւաղա հիւլ պիր շէյ մէրգաւաա չիւն միւ-

րաա վէ չու գաւաղըլ գալիսինաան վաղ
կէլիւլէլէլէլէլիւլաաա, պիր էօլիւլ աեթէ-
էթիւլաա օլաւ պաաաաաաաաաաաաաա
իշիւրի կիրիւլաա թօրթու օրաաա կէօրիւր
կէօրմէլ, պիր հալի քիւր մէլալ վէ մէյ-
եաաաաաա իւղրէ, վիւլաաաաաա գաւաղըլ-
պաւաղաաաա, մէրգաւաաա աղաւըն աթըլ-
մաղըլաա գաղաղըլ, վէ:

« Ահ, թօրթ, թօրթ, տէյի հաղաւ-
ըլը, վէ տիթիւլէքաե օլաւ գաւաղըլը,
պիր հէլիւլի ինկաղաաաաաա մէրգաւաա
աղաւըն ուղաթըլ:

« Այ, Գէթթի, տէր մէրգաւա թէլապ-
լիւրի աղալ վէ գաղաւ իւղրէ:
Վէ թօրթ մէրգաւա իւղրէ գաղաւ
աղա գաւաղաաաա իւղրէ իթիւլ, մէրգա-
վէ իսէ օնաաա գաւաղըլ կէօրմէլ օլաու-
ղուաան, քէնաի հիւրա իւղրէ պաղըրա-
աա, մէրգաւաա իթիլ վիւլիւր: վէ:

« Օ տուր, օ տուր, տէր տիւլաաաա տէյի
լէթ օլաւաղ:

« Ահ, ահ, իլլէ պիւլ տէ պոլաաաա-
եղը, տէր Բօլ քէնաա քէնաաաաաաաա
րէք, վէ կէօղլէրինի աղալ գաւաղաաաա:
Տիւլէաաա մէրգա իւղրէ պոլաւաաաաա
նէմէքաե օլաւա, վէ ճիւլէլի տալի, է-
հէմիլիւլի պիր մաաաաաաաաաաաա
աաաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա վէ պիւ-

